

مرکز مجازی امام صادق علیه السلام

اصول فقه (بحث چهارم - اصول عملیه)

جواب مصنف به اشکالات شیخ

جلسه ۴۶۳

استاد شفیعی

خلاصه بحث گذشته

راوی از حکم شک در بین رکعت دو و چهار سوال می‌کند.

امام علیه السلام می‌فرماید: دو رکعت نماز احتیاط بخواند، و اگر بین سه و چهار شک کرد، لا ینقض الیقین بالشک...

مصلی یقین بعدم اتیان رکعت چهارم دارد. امام علیه السلام فرمودند: باید احتیاط کند تا یقین برایش حاصل شود.

شیخ انصاری: این صحیح دلالتی بر استصحاب ندارد، بلکه دلیل بر لزوم احتیاط است.

معنای لا ینقض الیقین بالشک

این روایت ظهور در یقین فعلی دارد، یعنی یقینی که اکنون حاصل است، آن را نباید با شک نقض کرد. زیرا طبق قاعده، الفاظ حمل بر فعلیت می‌شوند.

صور ثلاثه اعتناء به شک

۱. شک در صلاه، نمازش را بشکند و دوباره اعاده کند.

۲. احتمال نقصان را لحاظ کرده؛ و یک رکعت متصله (طبق مبنای عامه) بخواند.

۳. احتمال تام بودن را لحاظ کند و یک رکعت منفصله بخواند.

صور اعتنائی به شک

۱. نمازش را باطل کند و دوباره بخواند.

۲. نمازش ناقص است و با یک رکعت دیگر کاملش کند (قول عامه).

۳. بناء را بر اکثر بگذارد و یک رکعت منفصلاً بخواند (قول امامیه).

نماز احتیاط

عامه: این نماز را به صورت متصله می خوانند.

امامیه: به صورت منفصله می خوانند. زیرا امام علیه السلام در صدر روایت می فرماید: یرکع برکعتین... وهو قائم

بفاتحة الكتاب.